

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Навчально-науковий психології та соціального захисту
Кафедра практичної психології та педагогіки

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«МЕТОДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПЕДАГОГІЦІ»

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методи наукових досліджень у педагогіці
Статус дисципліни	нормативна
Рівень вищої освіти, форма навчання	третій (освітньо-науковий), денна і вечірня форми
Освітньо-професійна програма	Професійна освіта
Спеціальність	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Рік навчання, семестр	2-й рік (3 і 4 семестр)
Мова викладання	українська
Викладач	Литвин Андрій Вікторович, д-р пед. наук, професор, професор кафедри практичної психології та педагогіки
E-mail	a.lytvyn@ldubgd.edu.ua
Сторінка курсу в ВУ	http://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=3047
Консультації	Очні консультації – згідно розкладу консультацій кафедри практичної психології та педагогіки Онлайн-консультації – в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю)

2. Анотація до курсу

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання. Курс «Методи наукових досліджень у педагогіці» є теоретико-прикладною дисципліною, яка покликана допомогти майбутнім докторам філософії у їх формуванні та становленні як молодих дослідників. Навчальна дисципліна готує фахівців найвищої кваліфікації для потреб педагогічної науки і професійної освіти. Як інструмент пізнання та перетворення навколишньої дійсності вона відображає сучасні теоретико-методологічні підходи до виконання науково-педагогічних досліджень, зорієнтованих на розв'язання актуальних проблем модернізації різних рівнів професійної освіти. Разом із тим, курс передбачає зміщення акцентів із теоретичних засад на прагматичні висновки і результати наукових досліджень. Його теоретичне та прикладне значення пов'язане з такими питаннями як:

теоретичні та методологічні засади наукових досліджень у педагогіці; методичні основи науково-педагогічного дослідження; організація та проведення науково-педагогічного дослідження.

Зміст навчальної дисципліни охоплює: поняття про методологію педагогіки; сутність, особливості та види науково-педагогічних досліджень; провідні підходи у вивченні педагогічних явищ; категоріальний апарат педагогічного дослідження; планування науково-педагогічного дослідження в галузі професійної освіти; науково-дослідну роботу в закладі професійної (професійно-технічної) та вищої освіти; етапи виконання науково-дослідної роботи, теоретичні й емпіричні методи науково-педагогічного дослідження; критерії добору методик, методів і способів оброблення даних; організацію педагогічного експерименту; застосування методів математичної статистики в науково-педагогічному дослідженні; обґрунтування науково-педагогічного дослідження; види й особливості викладу та оформлення результатів наукових досліджень; інтерпретацію результатів дослідження; виконання та захист дисертаційної роботи тощо. Внаслідок викладання курсу має відбутися ознайомлення здобувачів з організацією дослідження в галузі педагогіки і методичного забезпечення науково-дослідної діяльності в галузі професійної освіти. Одержані вміння адекватно обирати і використовувати методи, технології, аналізувати й інтерпретувати емпіричні дані допоможе здобувачам освітньо-наукової програми усвідомити сутність науково-педагогічних досліджень, комплексно використовувати методи науково-педагогічних досліджень, реалізовувати інноваційні методи і технології навчання, тобто залучити їх до ефективної дослідницько-експериментальної роботи в галузі професійної освіти.

Предметом вивчення курсу «Методи наукових досліджень у педагогіці» є система провідних теоретико-методологічних підходів, загальнопедагогічних і дидактичних принципів, методів і технологій дослідження, пов'язаних із науковою та практичною професійною діяльністю в галузі педагогіки, удосконаленням освітнього процесу в закладах професійної освіти.

Курс структуровано так, щоб максимально актуалізувати значущі проблемні питання наукової галузі професійної педагогіки і спонукати здобувачів освітньо-науково рівня вищої освіти до пошуку ефективних способів їх розв'язання.

2.2. Пререквізити і постреквізити дисципліни. Для вивчення курсу «Методи наукових досліджень у педагогіці» здобувачі потребують базових знань із низки дисциплін загальної та фахової підготовки, передусім курсів: «Філософія науки», «Етика та академічна доброчесність в освіті і науці», «Методологія та організація наукових досліджень», а також «Педагогіка і психологія вищої школи», «Теорія і методика професійної освіти». У свою чергу цей курс є підґрунтям для подальшого опанування нормативних і вибіркових дисциплін теоретичної та практичної підготовки, зокрема «Модернізація сучасної професійної освіти» і «Педагогічна практика».

Набуті внаслідок успішного навчання загальні та фахові компетентності дадуть змогу здобувачами вищої освіти обґрунтувати актуальність обраної теми дослідження, обрати оптимальні шляхи досягнення мети та розв'язання поставлених у дисертаційній роботі завдань, визначити об'єкт і предмет дослідження, проаналізувати науково-методичну літературу, а також педагогічний досвід, визначити і виконати основні етапи наукового пошуку, правильно оформити результати, визначити їх наукову новизну і практичну значущість, сформулювати висновки і підготуватись до захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

3. Мета і завдання курсу

3.1. Метою навчальної дисципліни є ознайомити аспірантів із системою закономірностей, принципів, методологічних підходів у педагогіці та професійній освіті, сформулювати знання про конкретні методи педагогічного дослідження, різні підходи до педагогічних досліджень і можливі варіанти інтерпретації їх результатів, вміння організувати науковий пошук, навчити проектувати структурно-функціональну модель, визначити й обґрунтувати організаційно-педагогічні умови професійної підготовки, формулювати висновки, оформлювати звіт про наукове дослідження, презентувати отримані результати.

3.2. Завдання:

- вивчення категоріального апарату науково-педагогічних досліджень;
- опанування специфіки наукового пізнання в педагогіці та професійній освіті;
- ознайомлення з теоретико-методологічними підходами до професійної освіти (системним, синергетичним, компетентнісним, особистісно орієнтованим тощо);
- вивчення організаційних і методичних засад науково-педагогічного дослідження;
- вивчення форм організації науково-дослідної роботи педагогічних працівників;
- ознайомлення зі змістом і послідовністю етапів виконання науково-педагогічного дослідження;
- засвоєння провідних методів організації науково-педагогічного дослідження, їх змісту і принципів;
- одержання навичок застосування теоретичних та емпіричних методів дослідження у професійній освіті;
- розкриття сутності та принципів побудови інноваційних системи професійної підготовки та їх моделювання;
- опанування вмінь обирати і використовувати методи та інструменти наукових досліджень в освітній галузі з використанням новітніх комп'ютерних систем і мереж, програмних продуктів;
- опанування логіки, змісту та структури науково-педагогічних досліджень;
- набуття вмінь розробляти програму науково-педагогічного дослідження та проектувати етапи дослідницького пошуку;
- одержання навичок опрацювання та аналізу науково-методичної літератури й освітньої практики;
- формування вмінь складати план-проспект дослідження; визначати науковий апарат роботи;
- формування вмінь проектувати структурно-функціональну модель професійної підготовки;
- формування вмінь обґрунтовувати і перевіряти організаційно-педагогічні умови професійної підготовки;
- набуття навичок обробляти результати дослідної роботи і визначати ефективність педагогічних інновацій у професійній освіті (педагогічний експеримент);
- набуття вмінь робити психолого-педагогічні висновки; оформляти і презентувати результати науково-педагогічних досліджень;
- отримання навичок оформлення науково-педагогічних досліджень (тези, стаття, монографія, реферат, дисертація тощо), їх апробації на наукових конференціях і семінарах;
- опанування напрямками впровадження та використання результатів наукового дослідження в освітній практиці.

3.3. Компетентності:

Загальні компетентності:

– ЗК02. Здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз і контекстуалізацію наукової інформації з різних джерел, виявляти, ставити і вирішувати актуальні проблеми, оцінювати й узагальнювати теоретичні й експериментальні дані, інтерпретувати результати наукових досліджень, готовність генерувати нові ідеї під час вирішення на відповідному рівні дослідницьких завдань і практичних ситуацій, зокрема в міждисциплінарних галузях (на основі співпраці експертами), соціально відповідально та свідомо ухвалювати обґрунтовані рішення, формулювати висновки і пропозиції із забезпеченням належної оцінки та якості виконуваних робіт;

– ЗК03. Усвідомлення цінності мультикультурного інформаційного простору, вміння орієнтуватися в електронних джерелах, працювати з бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації, володіння інформаційною та ІКТ-компетентністю, здатність використовувати інформаційно-комунікаційні та Інтернет-технології, працювати з наукометричними базами даних для розширення тематики, організації та оптимізації наукової діяльності, ведення ділової документації в інформаційно-освітньому середовищі;

– ЗК07. Здатність неперервно оволодівати сучасними знаннями, будувати і реалізувати індивідуальну освітньо-наукову траєкторію, планувати і вирішувати завдання професійного й

особистісного розвитку, протистояти професійним деформаціям, застосовувати наукову самоорганізацію та розвивати власний дослідницький стиль;

Фахові компетентності:

– ФК01. Володіння сучасним категоріальним апаратом, методологією, методикою, комплексом методів і технологій науково-педагогічного дослідження, зокрема з використанням ІКТ;

– ФК04. Вміння моделювати інноваційні освітні системи, раціонально проєктувати та конструювати зміст, форми, методи та засоби навчання у професійній (професійно-технічній) і вищій освіті, обґрунтовувати необхідні педагогічні умови, реалізувати оптимальне освітнє середовище, визначати напрями і способи ефективного науково-методичного забезпечення різних видів навчально-виховної роботи у професійній школі, враховувати вітчизняні здобутки та імплементувати кращі зарубіжні розробки;

– ФК05. Вміння здійснювати ефективну співпрацю з науково-педагогічними кадрами з питань реалізації наукових досліджень й упровадження інновацій у професійну освіту на основі стратегії партнерства, здатність упроваджувати ефективні шляхи педагогічного управління для активного залучення суб'єктів освітнього процесу в пошукову діяльність, гармонійної взаємодії, обміну досвідом і знаннями і ресурсного забезпечення;

– ФК06. Здатність визначати мету, завдання та концепцію науково-педагогічного дослідження, висувати гіпотези і на цій основі складати програму педагогічного експерименту; аналізувати отримані дані й інтерпретувати результати, оцінювати межі їх застосування, визначати можливі ризики і доцільність впровадження запропонованих інновацій, робити узагальнення та висновки, визначати перспективи подальших досліджень;

– ФК07. Володіння засобами професійного самовираження, готовність презентувати власні розробки у вигляді звітів, повідомлень, доповідей, наукових публікацій тощо відповідно до прийнятих міжнародних стандартів оформлення, форматів професійної співпраці та прав інтелектуальної власності;

– ФК08. Здатність прогнозувати тенденції розвитку ринку праці, провідні напрями модернізації вищої, професійної (професійно-технічної) освіти, окреслювати перспективні напрями науково-педагогічних досліджень і основні засади професійного самовдосконалення науково-педагогічного працівника, у тому числі особисті.

3.4. Програмні результати навчання:

– ПР02. Володіти провідними концептуальними і методологічними засадами педагогічної науки, сучасної парадигмою освіти, теорії професійної освіти, методологією, методикою і методами науково-педагогічного дослідження, усвідомлювати актуальні проблеми, новітні досягнення та перспективні тенденції в педагогіці, педагогічній психології та професійній педагогіці в Україні та за кордоном;

– ПР06. Кваліфіковано застосовувати загальнонаукові методи, діагностичний інструментарій моніторингу якості освіти, методи математичного і статистичного аналізу, інформаційно-комунікаційні технології тощо для вивчення реального стану та прогнозування змін освітнього процесу в закладах вищої та професійної (професійно-технічної) освіти;

– ПР07. Самостійно розробляти структурно-функціональну модель, обґрунтовувати педагогічні умови професійної підготовки, виконувати оцінювання ефективності освітнього процесу (за темою дослідження), вирішувати комплекс завдань, що виникають у науково-дослідній і практичній діяльності в царині професійної освіти;

– ПР09. Зрозуміло та переконливо доносити професійно значущу інформацію, підсумки власних наукових досліджень, емпіричні дані, обґрунтування, міркування та висновки для різної аудиторії на національному та міжнародному рівні відповідно до форм і стандартів апробації та викладення результатів наукової роботи;

– ПР10. Застосовувати традиційні та новітні методи, інноваційні технології та інструментарій (у т. ч. інформаційно-комунікаційні) у науковій, науково-педагогічній, соціально-просвітницькій і громадській діяльності;

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

– ПР11. Виявляти лідерські якості, відповідальність, самостійність, автономність і професійну мобільність під час реалізації комплексних науково-педагогічних і освітніх проєктів, спроможність адаптуватися до нових освітніх ситуацій і наукових викликів та ухвалювати адекватні рішення;

– ПР12. Реалізовувати право інтелектуальної власності на результати власної науково-дослідної діяльності, дотримуватись професійно-етичних норм, прийнятих у вітчизняній і світовій освітньо-науковій практиці;

– ПР14. Організувати пошук, відбір і оброблення наукової інформації та емпіричних даних, спланувати і реалізувати на практиці оригінальне наукове дослідження, яке характеризується актуальністю, новизною, теоретичною та практичною цінністю, сприяє розв'язанню значущих проблем професійної освіти;

– ПР15. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя задля поглиблення набутих і здобуття нових компетентностей, формування цілісного світогляду, виявляти та розвивати індивідуальні творчі якості, планувати і вирішувати завдання власного професійного, наукового й особистісного розвитку, підтримання та підвищення іміджу сучасного науково-педагогічного працівника, становлення власної професійної позиції.

4. Формат і обсяг курсу

Формат курсу	Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з трьох змістових модулів, які є логічно завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами, засвоєння яких передбачає опанування та перевірку рівня засвоєння 12 тем. У процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти також повинні брати активну участь в обговоренні дискусійних питань, вирішувати індивідуально й у групі проблемні ситуативні завдання.
Обсяг дисципліни:	4,0 кредитів / 120 академічних годин, з яких: лекцій 32 годин, семінарів 8 години, практичних занять 8 години, самостійної роботи 72 годин.
Форми навчання	лекції, семінарські та практичні заняття, консультації, самостійна робота (в тому числі виконання здобувачами освіти індивідуальних завдань у позааудиторний час).

5. Тематика та зміст курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
	усього	у тому числі			
		л	сем	пр	с.р.
1	2	3	4	5	6
<u>Змістовий модуль 1.</u> Теоретичні та методологічні засади наукових досліджень у педагогіці					
Тема 1. Сутність, особливості та вимоги науково-педагогічних досліджень	8	2			6
Тема 2. Види і рівні науково-педагогічних досліджень	8	2	2		4
Тема 3. Методологічні підходи і принципи наукового вивчення педагогічних явищ	8	2			6
Тема 4. Науковий апарат педагогічного дослідження	8	2	2		4
<u>Змістовий модуль 2.</u> Методичні основи науково-педагогічного дослідження					
Тема 5. Класифікація методів. Організаційні та теоретичні методи науково-педагогічного дослідження	8	2			6
Тема 6. Емпіричні методи науково-педагогічних досліджень	12	4	2		6
Тема 7. Методи математичної статистики в науково-педагогічному дослідженні	12	4		2	6
Тема 8. Методи узагальнення й оброблення результатів науково-педагогічних досліджень	8	2		2	4
<u>Змістовий модуль 3.</u> Організація та проведення науково-педагогічного дослідження					
Тема 9. Логіка, структура та етапи організації науково-педагогічних досліджень	12	2		2	8
Тема 10. Обґрунтування та планування науково-педагогічного дослідження	12	4		2	6
Тема 11. Процедура науково-педагогічного дослідження	12	4	2		6
Тема 12. Підготовка, проведення і захист науково-педагогічних дисертаційних робіт	12	2			10
	120	32	8	8	72

6. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні засади наукових досліджень у педагогіці

Тема 1. Сутність, особливості та вимоги науково-педагогічних досліджень

Мета й завдання педагогічних досліджень. Особливості науково-педагогічних досліджень. Вимоги до здійснення науково-педагогічних досліджень. Етичні принципи здійснення науково-педагогічного дослідження.

Тема 2. Види і рівні науково-педагогічних досліджень.

Види досліджень у педагогіці. Рівні педагогічного дослідження: емпіричний, теоретичний, методологічний. Фундаментальні, прикладні, методичні науково-педагогічні дослідження. Провідні ідеї, теорії, концепції педагогічної науки. Огляд основних сучасних педагогічних теорій і концепцій. Розвиток педагогічних ідей професійної освіти в історичному та порівняльному аспектах. Завдання та особливості проведення сучасних наукових та освітніх проектів.

Тема 3. Методологічні підходи і принципи наукового вивчення педагогічних явищ.

Характеристика педагогічної методології як вчення про науковий метод пізнання. Сутність основних методологічних підходів (системного, діяльнісного, особистісного, аксіологічного, андрагогічного, компетентнічного, синергетичного та ін.) у дослідженнях з професійної освіти. Методологічні принципи педагогічного дослідження, що визначають підхід до проблеми, методику здобуття емпіричних і наукових фактів та їх аналіз. Застосування методологічних підходів і принципів у дослідницькій науково-педагогічній діяльності.

Тема 4. Науковий апарат педагогічного дослідження.

Термінологічно-категоріальний апарат науково-педагогічного дослідження. Наукова проблема як результат глибокого вивчення загального стану педагогічної теорії та практики у певній галузі. Типи проблем в освіті та педагогіці. Джерела наукових проблем у педагогіці. Мета, об'єкт і предмет педагогічного дослідження. Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження. Практична значущість, вірогідність і аргументованість результатів дослідження.

Змістовий модуль 2. Методичні основи науково-педагогічного дослідження

Тема 5. Класифікація методів. Організаційні та теоретичні методи науково-педагогічного дослідження

Методи науково-педагогічного пізнання. Метод, методичний прийом і методика. Класифікація методів, що використовуються в науково-педагогічних дослідженнях. Організаційні методи (стратегії) науково-педагогічних досліджень. Види загальнотеоретичних методів дослідження та їх характеристика (абстрагування, конкретизація, аналіз, синтез, порівняння, протиставлення, індукція, дедукція); соціологічних (анкетування, інтерв'ювання, експертні опитування, рейтинг); соціально-психологічних (соціометрія, тестування, тренінг). Роль теоретичних методів у науково-педагогічних дослідженнях (вивчення літератури, архівних джерел, документації, аналіз поняттєво-термінологічної системи, аналіз процесу та продуктів діяльності учнів, побудова гіпотез, прогнозування, моделювання, проведення уявного експерименту тощо). Праксеологічний метод педагогічного дослідження. Побудова науково-педагогічних гіпотез. Поняття про модель та моделювання в освітній галузі. Призначення моделей у науково-педагогічному дослідженні.

Тема 6. Емпіричні методи науково-педагогічних досліджень

Сутність та особливості емпіричних методів науково-педагогічного дослідження. Особливості проведення педагогічного спостереження. Сутність педагогічного експерименту. Види педагогічного експерименту (констатувальний, формувальний, контрольний; природний, лабораторний). Планування експерименту (постановка завдань, вибір необхідного числа експериментальних факторів, методика формування експериментального і контрольного масивів, визначення тривалості, фіксування даних). Програма педагогічного експерименту. Опитувальні методи науково-педагогічного дослідження: бесіда, інтерв'ю, експертна оцінка. Анкетування як один із емпіричних методів дослідження в педагогіці. Специфіка та види анкетного опитування. Структура анкети і види запитань. Переваги та недоліки анкетування при проведенні науково-

педагогічного дослідження. Тестування як методи науково-педагогічного дослідження. Синтетичний метод дослідження в педагогіці. Основні напрями вивчення передового педагогічного досвіду. Критерії правильності вибору методів науково-педагогічного дослідження.

Тема 7. Методи математичної статистики в науково-педагогічному дослідженні

Математичні методи опрацювання результатів педагогічного дослідження. Застосування математичної статистики в науково-педагогічних дослідженнях. Кількісний та якісний аналіз у науково-педагогічних дослідженнях. Основні типи вимірювань (види шкал) у науково-педагогічному дослідженні. Типи емпіричних даних у науково-педагогічних дослідженнях. Алгоритм аналізу й оброблення даних науково-педагогічного дослідження. Параметричні та непараметричні статистичні критерії. Загальні підходи до вибору методів перевірки статистичних гіпотез у науково-педагогічному дослідженні. Статистична перевірка педагогічної гіпотези. Визначення вірогідності одержуваних результатів. Основні етапи математичного дослідження педагогічного явища.

Тема 8. Методи узагальнення й оброблення результатів науково-педагогічних досліджень

Методи узагальнення й оброблення результатів експериментальних педагогічних досліджень: графічні, табличні. Оформлення таблиці та її розміщення у науковій праці. Оформлення графічних залежностей науково-педагогічного у вигляді графіків і діаграм. Вимоги до написання й оформлення наукових праць науково-педагогічної тематики (усний виклад, реферат, тези доповіді, наукова стаття, науковий звіт, дисертація, монографія). Критерії оцінювання ефективності науково-педагогічного дослідження.

Змістовий модуль 3. Організація та проведення науково-педагогічного дослідження

Тема 9. Логіка, структура та етапи організації науково-педагогічних досліджень

Аналіз наукових проблем у педагогіці. Логіка та структура науково-педагогічних досліджень. Етапи організації науково-педагогічних досліджень. Порядок виконання науково-педагогічного дослідження.

Тема 10. Обґрунтування та планування науково-педагогічного дослідження

Особливості розгортання науково-педагогічного дослідження. Визначення проблеми науково-педагогічного дослідження. Основні суперечності. Вибір теми дослідження. Обґрунтування актуальності теми дослідження. Об'єкт і предмет науково-педагогічного дослідження. Формулювання науково-педагогічного гіпотези дослідження. Визначення мети і завдань науково-педагогічного пошуку. Програма та методика науково-педагогічного дослідження. Робочий і календарний план дослідження.

Тема 11. Процедура науково-педагогічного дослідження

Характеристика процесу науково-педагогічного дослідження. Аналіз стану досліджуваного педагогічного явища. Функції та алгоритм моделювання у науково-педагогічному дослідженні. Педагогічні умови у контексті наукового дослідження. Інтерпретація отриманих результатів дослідження, формулювання висновків і пропозицій науково-педагогічного дослідження. Види оцінювання наукової новизни результатів дослідження. Визначення практичного значення одержаних результатів дослідження.

Тема 12. Підготовка, проведення і захист науково-педагогічних дисертаційних робіт

Загальні засади і вимоги до підготовки дисертаційних робіт. Структура й обсяг науково-педагогічної дисертаційної роботи. Мова і стиль науково-педагогічної дисертаційної роботи. Обов'язкові розділи дисертаційної роботи. Порядок оформлення дисертації у галузі педагогіки. Апробація та впровадження результатів науково-педагогічного дослідження. Підготовка здобувача до захисту. Захист дисертаційної роботи.

7. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота є невід'ємною складовою успішного опанування курсу. Вона передбачає вивчення лекційного матеріалу курсу, розміщеного у «Віртуальному університеті», самостійне опанування низки визначених викладачем питань, тестування рівня знань, а також виконання індивідуальних завдань.

Питання для самостійного опрацювання:

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
1.	Сутність, особливості та вимоги науково-педагогічних досліджень	6
2.	Види і рівні науково-педагогічних досліджень	4
3.	Методологічні підходи і принципи у вивченні педагогічних явищ	6
4.	Науковий апарат педагогічного дослідження	4
5.	Організаційні та теоретичні методи науково-педагогічного дослідження	6
6.	Емпіричні методи науково-педагогічних досліджень	6
7.	Методи математичної статистики в науково-педагогічному дослідженні	6
8.	Методи узагальнення й оброблення результатів дослідження	4
9.	Логіка, структура та етапи організації науково-педагогічних досліджень	8
10.	Обґрунтування та планування науково-педагогічного дослідження	6
11.	Процедура науково-педагогічного дослідження	6
12.	Підготовка, проведення і захист науково-педагогічних дисертаційних робіт	10
<i>Разом:</i>		72

Питання з кожної теми можуть розкриватися за допомогою презентацій, доповідей або тезово. Самостійна робота обговорюється протягом семінарського заняття. У разі, якщо здобувач не підготував самостійну роботу, вона вважається такою, що не була виконана. Теми та питання, що виносяться на самостійне опрацювання містяться в методичних вказівках для самостійної роботи на навчальній платформі Moodle.

Індивідуальні завдання в межах самостійної роботи спрямовані на формування та розвиток практичних умінь здобувачів аналізувати дослідження з проблем методології наукового пізнання та педагогічного пошуку, генерувати нові ідеї для власного дослідження актуальних проблем з галузі знань Освіта/Педагогіка, зокрема професійної освіти відповідно до мети і завдань дисертаційної роботи.

З метою закріплення знань та отриманих практичних навичок здобувачі освіти виконують **індивідуальні завдання** у вигляді самостійної творчої роботи, завдання якої на вибір:

- розробити комплекс методів для проведення констатувального експерименту за власною темою дослідження;
- запропонувати комплекс методів для проведення формувального експерименту за власною темою дослідження;
- визначити та обґрунтувати комплекс статистичних методів для проведення експерименту за власною темою дослідження.

Можливі також індивідуальні завдання у вигляді есе, де у вільній формі висловлюються особисті думки на запропоновану тему на підставі опрацьованого матеріалу. Есе виконуються в рукописному вигляді обсягом 5–7 сторінок за темою, яка обирається з поданого нижче переліку або індивідуальною темою, погодженою з викладачем, пов'язаною з темою наукового дослідження.

Тематика індивідуальних завдань:

1. Сутність науково-педагогічного дослідження.
2. Планування науково-педагогічного дослідження.
3. Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження.

4. Емпіричні методи науково-педагогічного дослідження.
5. Організація педагогічного експерименту.
6. Застосування методів математичної статистики у педагогічному дослідженні.
7. Види та особливості викладу результатів наукових досліджень у педагогіці.
8. Виконання та захист дисертаційної роботи.
9. Внесок українських вчених у педагогічну науку.
10. Складання програми науково-педагогічного дослідження.
11. Вимірювання в педагогіці.
12. Біографічний метод у педагогічному дослідженні.
13. Архівний метод у педагогічному дослідженні.
14. Викладення висновків і рекомендацій у формі реферату, статті, монографії, тез доповіді.

8. Форми і методи навчання

Навчання здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня відбувається відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ЛДУ БЖД» <https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_ldu_bzhd_nova_redakciya_10.2020.pdf>.

Застосовується поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціалізовані ІКТ, онлайн консультування тощо (*blended learning*). Провідний формат занять – очний, у випадку карантину та в період воєнного стану – дистанційний (*online*).

Основні **форми** організації навчання: лекції (лекція з елементами пояснення; лекція-бесіда; лекція-презентація; лекція-демонстрація; проблемна лекція; лекція-дискусія), семінарські заняття (семінар-опитування; семінар-дискусія) з поточним контролем, консультації, самостійна робота (вивчення лекційного матеріалу курсу, розміщеного у «Віртуальному університеті», та самостійне опанування навчального матеріалу за визначеними викладачем завданнями з поточним контролем у вигляді тестування). Передбачено виконання індивідуальних завдань – есе на актуальні теми.

Із метою забезпечення максимального засвоєння здобувачами освіти матеріалу курсу використовуються такі **методи**:

лекції – інформаційно-ілюстративний, інтерактивний (аналітична лекція, лекція-бесіда, презентація, візуалізація, демонстрування; узагальнення, систематизація знань);

практичні заняття – дослідницький (індивідуальна робота; виконання практичних завдань; розрахункові роботи, мозковий штурм);

семінарські заняття – дискусійно-діалогічний (семінари-дослідження, диспути, дискусії, кейс-методи, підведення підсумків);

самостійна робота – підготовка доповідей і презентацій, виконання творчо-пошукового завдання (визначити комплекс методів експерименту за темою дослідження, створення професійного портфоліо);

консультації – пояснення, дискусійний метод.

Методи контролю та самоконтролю успішності здобувачів освіти:

поточний контроль – оцінювання активності під час лекції та семінарських занять; оцінювання виступів на семінарах, розв'язок проблемних завдань, тестування; звіт із виконання творчо-пошукового завдання (презентація за результатами науково-експериментальної роботи), самооцінювання та взаємооцінювання портфоліо, оцінювання результатів неформальної освіти;

підсумковий контроль – екзамен.

На лекціях застосовуються презентації, аналітичний, індуктивний і дедуктивний методи вивчення матеріалу, інтерактивні методи педагогічної взаємодії для актуалізації, узагальнення, систематизації знань аспірантів. Структура семінарського заняття містить: письмово підготовлені та презентовані виступи-доповіді (для поглиблення знань з теорії та практики наукових досліджень у педагогіці), обговорення ключових питань (для формування здатності аргументувати

власну думку, брати участь в науковому полілозі), окремі практичні завдання (для розвитку навичок самостійної науково-дослідної діяльності), дискусії (для формування навичок обговорювати проблеми дослідження), підведення підсумків (для поглиблення розуміння досліджуваних проблем, формування ціннісних орієнтацій, власної позиції).

9. Технічне та програмне забезпечення /обладнання

Ноутбук чи планшетний комп'ютер, мультимедійний проектор, програмне забезпечення MS Office (Teams, PowerPoint, Word, Excel, Maple), електронне навчальне середовище «Віртуальний університет» (на платформі Moodle), комп'ютерний клас тощо.

10. Система оцінювання

Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня регулюється «Положенням про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД» <https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/polozh_ldubzhd_poryadok_ocinyuvannya_.pdf>. Контроль і оцінювання рівня компетентності та відповідності програмних результатів здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації освітнього процесу за національною (чотирибальною) шкалою, відповідно до Додатку Б «Положення...», і складається з двох етапів: поточного (за темами) і підсумкового (за навчальним курсом), результати яких інтегруються в підсумковій оцінці.

Поточний контроль

Поточний контроль проводиться на семінарських і практичних заняттях у терміни, які визначаються календарним планом. Мета поточного контролю – виявити й оцінити рівень знань здобувачів із розділів дисципліни за всіма змістовими модулями, тобто повноту і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених програмою навчальної дисципліни, у тому числі для самостійного опрацювання тощо.

Основними показниками, що характеризують рівень успішності здобувача PhD при оцінюванні результатів навчання є такі:

- глибина і характер знань навчального матеріалу, ступінь розуміння та засвоєння теоретичного і практичного змісту;
- вміння систематизувати інформацію з основних і додаткових (рекомендованих) літературних джерел, здатність використовувати її в процесі власного дослідження;
- здатності осмислити зміст теми, вміння аналізувати явища, що вивчаються, в їх взаємозв'язку та розвитку;
- достовірність зроблених узагальнень і висновків;
- вміння визначити проблему, суперечність, науковий і понятійно-термінологічний апарат дослідженого матеріалу;
- чіткість, лаконічність, логічність, послідовність відповідей на поставлені питання;
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;
- вміння зробити наукове повідомлення щодо відповідних аспектів власного дослідження;
- практичні навички виступу перед аудиторією, уміння публічно презентувати матеріал.

Кількість балів, що отримує здобувач за роботу на практичних заняттях залежить від дотримання таких вимог:

- 1) своєчасність виконання навчальних завдань;
- 2) повнота обсягу виконання;
- 3) якість виконання навчальних завдань;
- 4) самостійність виконання;
- 5) творчий підхід у виконанні завдань;
- 6) ініціативність у навчальній діяльності.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань і вмінь, а також їх корегування. Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». У разі, якщо здобувач не підготував самостійну роботу, вона оцінюється у 0 балів. Викладач вносить оцінки до журналу обліку роботи академічної групи (поточна успішність). Результати поточного контролю (**максимально 50 балів**) ураховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» на поточному контролі, зобов'язаний її перескласти.

Вид робіт	Формат проведення та норми оцінювання
робота на семінарському занятті	Контроль відбувається шляхом оцінювання виступів, урахування активності під час колективних дискусій і обговорень. За роботу на семінарських заняттях протягом семестру можна отримати до 30 балів.
самостійна робота; виконання тестів	В якості контролю передбачено виконання тестових завдань за кожною темою, розв'язання яких сумарно оцінюється до 10 балів. Успішне виконання всіх тестових завдань, а також підсумкового тесту (не нижче 51) у «Віртуальному університеті» є підтвердженням виконання завдань самостійної роботи здобувача освіти й умовою допуску до іспиту.
індивідуальна робота	Здобувачі освіти мають можливість презентувати поглиблене вивчення матеріалу навчальної дисципліни шляхом написання одного есе. Перелік тем подано в електронному курсі «Віртуального університету». Виконання есе оцінюється до 10 балів

Критерії поточного контролю

Оцінювання поточних результатів (виконання завдань, винесених на семінар) проводять за такими показниками (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого):

– завдання не виконано або виконано в недостатньому обсязі	0–35%
– завдання виконано частково, із суттєвими науковими і методичними помилками	36–50%
– завдання виконано повністю, але допущені окремі недоліки (у змісті, висновках)	51–60%
– завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (у прикладах, в оформленні), відповіді на уточнювальні запитання викладача не точні	61–70%
– завдання виконано правильно, вчасно, зауваження не принципові, однак відповіді на уточнювальні запитання викладача не завжди обґрунтовані, не повні	71–80%
– завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень, відповіді на уточнювальні запитання викладача змістовні, аргументовані	81–90%
– у виконанні виявлено ґрунтовну підготовку, висловлено власну точку зору, підкріплену сучасною науковою аргументацією, дано вичерпні відповіді на всі запитання	91–100%

Виконання есе оцінюється за якістю таких його компонентів:

- 1) відповідність змісту темі – 0–1 бала;
- 2) структурна повнота та логічність викладу – 0–3 бала;
- 3) аргументованість висновків – 0–3 бала;
- 4) оригінальність роботи і культура посилань на джерела – 0–2 бала;
- 5) грамотність та охайність оформлення – 0–1 бала.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру шляхом складання екзамену та має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти знань, умінь та інших компонентів компетентності з навчальної дисципліни.

До екзамену допускаються здобувачі, які відпрацювали не менше 50 % пропусків і виконали підсумкові тести в середовищі «Віртуальний університет» (оцінка «задовільно» та вище).

Екзамен (**максимально 50 балів**) складається з двох письмових завдань із переліку, поданого у «Віртуальному університеті».

Критерії підсумкового контролю	
Підсумковий контроль здобувача освіти проводять за показниками повноти, відповідності, обґрунтованості, структурної логічності й аргументованості відповідей із кожного питання:	
– не володіє навчальним матеріалом, не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань і практичних завдань; не відповів на жодне додаткове питання	0 балів
– частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст питань, допускає при цьому суттєві помилки; правильно відповів на окремі додаткові питання	1–5 балів
– не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово викладає його, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, допускає суттєві неточності; правильно відповів на менше половини додаткових питань	6–10 балів
– у цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування й аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки; правильно відповів на половину додаткових питань	11–15 балів
– достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; однак не вистачає глибини й аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки; правильно відповів на більшість додаткових питань	16–20 балів
– у повному обсязі володіє матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; правильно відповів на всі додаткові питання	21–25 балів
<p>Викладач може ставити додаткові питання; кожна відповідь оцінюється до 5 балів.</p> <p>Якщо здобувач вищої освіти не був присутній на екзамені, викладач ставить у відомість відмітку «не з'явився». Здобувач освіти, який не був присутній на екзамені або отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання відбувається не більше двох разів: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить начальник кафедри і 2–3 науково-педагогічних працівника.</p> <p>Недопущені до екзамену здійснюють перескладання в терміни, передбачені для усунення академічної заборгованості.</p>	
Підсумкове оцінювання	
<p>Під час підсумкового оцінювання після повного вивчення навчальної дисципліни враховується поточно-накопичувальна інформація, зареєстрована в журналі обліку роботи академічної групи. Підсумкова оцінка обчислюється як сума рейтингових оцінок (балів) поточного (max 50 балів) і підсумкового (max 50 балів) контролю за 100-бальною шкалою, яка переводяться в національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>Інтерпретація підсумкового оцінювання:</p> <p>«відмінно» (А, 91–100) – здобувач повністю оволодів програмою навчальної дисципліни на найвищому рівні – дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично та практично правильні відповіді не менш ніж на 91% питань, опанував рекомендовану літературу, демонструє поглиблене знання матеріалу, проводить узагальнення та висновки, досконало оформлює завдання, виявляє активність, самостійність і креативність у виконанні поставлених завдань, прагне до вивчення позапрограмного матеріалу та опанування міждисциплінарних знань;</p> <p>«дуже добре» (В, 81–90) – здобувач оволодів програмою навчальної дисципліни на високому рівні – дає обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 81% питань, опанував рекомендовану літературу, демонструє знання матеріалу, формулює висновки, охайно оформлює завдання, виявляє активність і самостійність, проте допускає окремі неточності;</p> <p>«добре» (С, 71–80) – здобувач в основному оволодів програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні – володіє знаннями матеріалу, знаходить правильні відповіді не менш ніж на 71% питань, але допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій і вирішенні завдань, проте за допомогою викладача швидко виправляється; активний у виконанні завдань;</p>	

«задовільно» (D, 61–70) – здобувач показав задовільні результати оволодіння навчальною програмою дисципліни на репродуктивному рівні – дає правильну відповідь не менше ніж на 71% питань, однак вони не завжди обґрунтовані, неповні; у відповідях допускає помилки, які здатен виправити; виступає за темою завдань, бере задовільну участь у груповій роботі;

«достатньо» (E, 51–60) – здобувач виявив мінімально достатній рівень знань із дисципліни, необхідний для продовження навчання – вивчив основні терміни курсу й орієнтуються в базовому матеріалі, дає правильну відповідь не менше ніж на 61% питань, однак вони недостатньо обґрунтовані, невичерпні; допускає помилки, які виправляє за допомогою викладача; недостатньо виступає за темою завдань, майже не бере участі у груповій роботі;

«незадовільно з можливістю повторного складання» (FX, 36–50 балів) – здобувач дає правильну відповідь не менше ніж на 36% питань, однак вони необґрунтовані, невичерпні, допускає грубі помилки, індиферентно виявляє себе під час виконання групових завдань, має поверхневе уявлення про навчальний матеріал, не здатен ним оперувати;

«незадовільно з обов’язковим повторним курсом» (F, 0–35 балів) – здобувач дає правильну відповідь менше ніж на 35% питань, при цьому відповіді необґрунтовані, невичерпні, допускає грубі помилки, цілковито індиферентно або негативно виявляє себе під час групових завдань, відсутні суттєві уявлення про зміст курсу, загалом не володіє матеріалом у необхідному обсязі.

Позитивні оцінки виставляються лише тим студентам, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Майбутні доктори філософії, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж розрахунковий мінімум (50 балів), вважаються такими, що не виконали навчальний план з дисципліни.

Підсумкові оцінки виставляються публічно та вносяться до екзаменаційної відомості (позитивні результати) в національній, 100-бальній шкалі та шкалі ЄКТС відповідно до співвідношень, прийнятих у ЛДУБЖД. Шкала переведення балів у підсумкову оцінку подана в Таблиці 1.

Таблиця 1 – Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
91–100	A	відмінно	зараховано
81–90	B	дуже добре	
71–80	C	добре	
61–70	D	задовільно	
51–60	E	достатньо	
36–50	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	не зараховано
0–35	F	незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)	

11. Політика курсу

Політика курсу полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні освітнього процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності, академічної доброчесності, дисциплінованості та відповідальності всіх учасників. Виконання навчальних завдань та інша робота має відповідати вимогам «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної культури ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_ta_korpo.pdf.

Академічні очікування від здобувачів освіти – своєчасне виконання завдань, передбачених силабусом дисципліни; обов’язкове відвідування семінарських занять і завдань самостійної роботи. Рекомендується:

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

- не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
- брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, семінарських занять, готувати теоретичний і практичний матеріал, презентації до виступів, виконувати передбачені курсом вправи і практичні завдання, вирішувати тестові завдання;

- брати участь в опрацюванні семінарських питань (доповнення, відповідь на питання викладача, висловлення своєї обґрунтованої точки зору під час обговорення проблемних питань);

- здійснювати самостійну підготовку до занять відповідно до затвердженого плану;

- поточний контроль (тести, індивідуальні завдання) складати згідно з графіком;

Дотримання принципів академічної доброчесності:

- усі види письмових робіт можуть перевірятися на наявність плагіату; обов'язкова вимога – не менше 80% оригінальності авторського тексту;

- всі завдання поточного та підсумкового контролю слід виконувати самостійно без допомоги сторонніх осіб;

- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- напрацювання інших авторів можна використовувати лише з належно оформленим цитуванням – у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей посилаються на перевірені джерела інформації;

- для оцінювання надавати лише результати власної роботи;

- заборонено списування під час виконання будь-яких видів контрольних заходів; користуватися мобільними пристроями під час проведення контролю успішності допускається лише з дозволу викладача;

- надавати достовірну інформацію про власну навчальну (наукову, творчу) діяльність, використані методики досліджень і джерела інформації.

- не допустимо вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити власні результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів освіти;

- не допустимо оприлюднювати відповіді на питання, які використовуються в рамках курсу для оцінювання знань здобувачів освіти.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (тестове завдання, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного курсу; відрахування з Університету.

Поведінка в аудиторії:

- дотримуйтесь вимог законодавства, Статуту та правил внутрішнього розпорядку ЛДУБЖД;

- дотримуйтесь встановленого порядку та зберігайте відповідний рівень тиші;

- виконуйте вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями

- дотримуйтесь дисципліни під час освітнього процесу – поважайте працю викладачів, товаришів по навчанню та себе;

- не допустимі запізнення на лекцію та інші заняття; викладач має право не допустити до заняття здобувача, що запізнився;

- за потреби дозволяється залишати аудиторію на короткий час;

- не припустимо відволікатись на розмови, користуватись мобільними телефонами та іншими гаджетами, порушувати дисципліну в будь який інший спосіб; викладач має право відсторонити від заняття здобувача, що порушує дисципліну і не реагує на зауваження;

- користування пристроями (гаджетами) для доступу до мережі Інтернет дозволене лише під час семінарських/практичних занять за вказівкою чи дозволом викладача для виконання тестових завдань і використання додаткових програм в освітніх цілях;

- прислухайтесь до думки колег; поважайте людську гідність;

- дотримуйтесь норм культури мовлення;

- під час обговорення гідно висловлюйтесь і відстоюйте власні погляди, дотримуйтесь поваги і толерантності до чужої думки;

– вмійте визнавати помилки; для переконання інших у власній позиції використовуйте першоджерела та наукову літературу;

– демонструйте самостійність, ініціативу, творчі здібності тощо.

Політика щодо пропусків занять. Відвідування та відпрацювання пропущених занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з поважних причин, які підтверджуються документально. У разі пропуску з поважних причин лекційних занять їх необхідно відпрацювати у двотижневий термін. Пропуски занять без поважної причини не допустимі. За такої умови навчання може відбуватися в режимі он-лайн за погодженням із керівником курсу. Пропущені лекції відпрацьовують у позааудиторний час (згідно графіку консультацій викладача) шляхом усного/письмового опитування за змістом лекції або тестування у Віртуальному університеті.

Відпрацювання пропущених чи незадовільно оцінених семінарських/практичних занять відбувається за умови ознайомлення з матеріалами лекцій і виконання завдань, запропонованих викладачем (можуть відрізнятись від тих, що готували одногрупники).

Політика щодо термінів виконання завдань і ліквідації академічної заборгованості: терміни виконання завдань вказуються в електронному курсі «Віртуального університету». Роботи, які без поважних причин здані з порушенням термінів, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня проведення підсумкового контролю (відповідно до розкладу).

Недопущені до підсумкового контролю здобувачі освіти здійснюють перездачу в терміни, відведені для усунення академічної заборгованості у два етапи: 1) заборгованість із поточного контролю; 2) заборгованість із підсумкового контролю. Ліквідація заборгованості поточного контролю відбувається шляхом виконання тестових завдань і підготовки рефератів із навчального матеріалу (3–5 рукописних сторінок) згідно з тематичним планом курсу. У разі позитивної оцінки на наступний день призначається ліквідація заборгованості з підсумкового контролю у форматі перездачі екзамену.

Політика щодо оцінювання успішності. Результати підсумкового контролю успішності навчання оцінюються за 100-бальною шкалою та перераховуються в оцінки академічної успішності за шкалою ECTS/національною шкалою. Встановлюються: максимальні суми балів за виконання завдань – 50 балів під час поточної роботи, 50 балів – за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

12. Рекомендована література

12.1. Основна:

1. Алексєнко Т. А., Сушанко В. В. Основи педагогічного експерименту і кваліметрії: навч.-метод. посібник. Чернівці : Рута, 2003. 41 с.
2. Бабенко В. В. Основи теорії ймовірностей і статистичні методи обробки даних у психологічних і педагогічних експериментах. Львів: Вид. центр ЛНУ, 2006. 168 с.
3. Волощук І. С. Основи наукових досліджень. Педагогіка: навч. посібник. Київ, Видав. Нац. ун-тету ім. М. Драгоманова, 2006. 107с.
4. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2010. 308 с.
5. Дубасенюк О. А. Методологія та методи науково-педагогічного дослідження: навч.-метод. посіб. Житомир: Полісся, 2016. 256 с.
6. Кыверялг А.А. Методы исследования в профессиональной педагогике. Таллин: Валгус, 1980. 334 с.
7. Козяр М. М., Козловська І. М. Науково-педагогічний словник. Львів : СПОЛОМ, 2011. 216 с.
8. Лаврентьева Г. П., Шишкіна М. П. Методичні рекомендації з організації та проведення науково-педагогічного експерименту. Київ: ІТЗН, 2007. 72 с.
9. Литвин А. Методологія у проекції педагогічних досліджень. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2014. № 5. С. 20–35.
10. Литвин А. В., Руденко Л. А. Актуальність застосування цілісного підходу в сучасній професійній освіті. *Професійна освіта: проблеми і перспективи*. Київ : ІПТО НАПН України, 2016. Вип. 10. С. 20–26.
11. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Київ: НАКККіМ, 2012. 248с.

12. Максименко С. Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. Київ : КДП, 1990. 240 с.
13. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. для студ., магістрів, аспірантів і викладачів вищих навч. закл. / С. У. Гончаренко, П. М. Олійник (ред.). Київ : Вища школа, 2003. 323 с.
14. Методологічні засади педагогічного дослідження : монографія / авт. кол.: Є.М. Хриков, О.В. Адаменко, В.С. Курило та ін. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 248 с.
15. Методологія і методи соціально-педагогічних досліджень (в першоджерелах, лекціях та практичних завданнях) : навч. посіб. / Борисик С.О., Конончук А.І., Яковець Н.І., Щербина Ю.М. Ніжин : Ред.-вид. відділ НДПУ ім. М. Гоголя, 2002. 287 с.
16. Наукові і освітянські методології та практики : монографія / ред. кол. : В.П. Андрущенко, В.А. Рижко, СБ. Кримський та ін. Київ: ЦЕО ПАН України, 2003. 763 с.
17. Науково-педагогічне дослідження : навч. посіб. для магістр. / Укл.: Н.Н. Чайченко, О.М. Семенов, Л.М. Артющікіна, О.М. Рудь. Суми : СОІППО, 2015. 190 с.
18. Сисоева С. О., Кристопчук Т. Є. Методологія науково-педагогічних досліджень : підруч. Рівне : Волинські обереги, 2013. 360 с.
19. Сисоева С.О., Кристопчук Т.Є.. Педагогічний експеримент у наукових дослідженнях неперервної професійної освіти: [навч.-метод. посіб.]. Луцьк, ВАТ «Волинська обл. друкарня», 2009. 460 с.
20. Хриков Є.М. Методологія педагогічного дослідження: монографія. Харків: 2018. 290 с.
21. Цехмістрова Г. С., Фоменко Н. А. Управління в освіті та педагогічна діагностика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч.закл.]. Київ : Вид. Дім «Слово», 2005. 280 с.

12.2. Додаткова:

1. Артюх С. Ф., Лізан І. Я., Голоп'яров І. В., Несторук Н. А. Основи наукових досліджень: [підручник]. Харків : УПА, 2006. 277 с.
2. Ашерев А. Т. Подготовка, экспертиза и защита диссертаций. Харьков: Изд. УИПА, 2002. 135 с.
3. Баклицький І. О., Сірко Р. І. Експериментальна психологія. Практикум. Львів: ЛДУ БЖД, 2011. 112 с.
4. Беляева А.П. Методология и теория профессиональной педагогики: монография. СПб.: Ин-т профтехобразования РАО. 1999. 480 с.
5. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 142 с.
6. Бобилев В. П. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Дніпропетровськ : Системні технології, 2008. 264 с.
7. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
8. Внукова О. М. Методологічні засади професійної освіти : навч. посіб. Київ : КНУТД, 2015. 198 с.
9. Гончаренко С. Педагогічні дослідження. Методологічні поради молодим науковцям. Київ, 1995. 45 с.
10. Гончаренко С. У. Про критерії оцінювання педагогічних досліджень. URL : <http://ukped.com//781.html>.
11. Загвязинский В. И., Атаханов Р. Методология и методы психолого-педагогического исследования : учебное пособие. Москва : Издательский центр «Академия», 2001. 208 с.
12. Клименюк О. В. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження: авторський підручник. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2007. 398с.
13. Клименюк О. В. Технологія наукового дослідження : авторський підручник. Київ; Ніжин : ТОВ Вид-во «Аспект-Поліграф», 2006. 308 с.
14. Климчук В. О. Математичні методи у психології: навч. посібник для студ. психологічних спеціальностей. Київ: Освіта України, 2009. 288 с.
15. Крушельницька В. О. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Кондор, 2003. 192 с.
16. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень : курс лекцій. Тернопіль : Економічна думка, 2005. 124 с.
17. Кушнарченко Н. М., Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідної діяльності : підр. Київ : Знання, 2002. 295 с.

18. Литвин А. В., Руденко Л. А. Проверка эффективности педагогических условий в научных исследованиях. *Harmonious personal development problem in relation to specificity of modern education and socialization processes* : collective monograph. London : IASHE, 2016. P. 34–37.
19. Лудченко А. А. Основы научных исследований : учебное пособие. Київ : Знання, КОО, 2000. 114 с.
20. Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи / за заг. ред. О.І. Локшиної. Київ: К.І.С., 2004. 128 с.
21. Новиков А. М. Методология образования : монография : изд-е 2-е. Москва : Эгвес, 2006. 488 с.
22. Новиков Д. А. Статистические методы в педагогических исследованиях (типовые случаи). Москва : МЗ-Пресс, 2004. 67 с.
23. Образцов П.И. Методы и методология психолого-педагогического исследования. СПб.: Питер, 2004. 268 с.
24. Основы методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
25. Педагогічне оцінювання і тестування. Правила, стандарти, відповідність / Я.Я.Болюбаш, І.Є.Булах, М.Р.Мруга, І.В.Філончук. Київ: Майстер-клас, 2007. 272 с.
26. Підласий І.П. Діагностика та експертиза педагогічних проектів : [навч. посіб.]. Київ : Україна, 1998. 343 с.
27. Романчиков В. І. Основы научных исследований : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
28. Сидоренко В. К., Дмитренко П.В. Основы научных исследований : навч. посіб. Київ : РННЦ “ДІНТ”, 2000. 260 с.
29. Соловійов С. М. Основы научных исследований : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 176 с.
30. Тверезовська Н. Т., Сидоренко В. К. Методологія педагогічного дослідження : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури». 2013. 440 с.
31. Цехмістрова Г. С. Основы научных исследований : навч. посіб. Київ : Вид. дім «Слово», 2003. 240 с.
32. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підруч. Київ : Знання, 2008. 310 с.
33. Ягупов В. В. Теорія і методологія військово-педагогічних досліджень : підручник. Київ: НУОУ імені Івана Черняхівського, 2019. 444 с.

12.3. Інформаційні ресурси:

1. Віртуальний університет ЛДУ БЖД. URL: <http://virt.ldubgd.edu.ua/>
2. Експериментальна психологія / Литвин А. В. URL: <http://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=1118>
3. Електронна бібліотека НАПН України. URL: <http://lib.iitta.gov.ua>
4. Кафедра практичної психології та педагогіки / ЛДУ БЖД : сайт. URL: <http://www.ldubgd.edu.ua/institut-department/kafedra-praktichnoyi-psihologiyi-ta-pedagogiki>
5. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в Європейський освітній простір. URL: <http://www.mon.gov.ua/>
6. Мережа аналітичних центрів України. URL: <http://www.intellect.org.ua>
7. Національна академія педагогічних наук України : сайт. URL: <http://naps.gov.ua/>
8. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
9. Основы методології наукових досліджень в психології / Литвин Андрій Вікторович. URL: <http://virt.ldubgd.edu.ua/enrol/index.php?id=1063>
10. Перша українська комп'ютерна дидактична лабораторія. URL: <http://www.dlab.kiev.ua/>
11. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01.07.2014 . Законодавство / Верховна Рада України : офіц. веб-портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
12. Про науково і науково-технічну діяльність: Закон України. Законодавство / Верховна Рада України : офіц. веб-портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
13. Про освіту: Закон України № 2145-VIII від 05.09.2017 . Законодавство / Верховна Рада України : офіц. веб-портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Розглянуто на засіданні кафедри практичної психології та педагогіки
протокол від «30» серпня 2022 р. № 1.

РОЗРОБНИК

Професор кафедри практичної психології та педагогіки,
доктор педагогічних наук, професор

Андрій ЛИТВИН

«30» серпня 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник кафедри практичної психології та педагогіки,
доктор психологічних наук, доцент

Роксолана СІРКО

«30» серпня 2022 р.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Професійна освіта»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Андрій ЛИТВИН

«31» серпня 2022 р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника навчально-наукового
інституту психології та соціального захисту

Ірина БАБІЙ

«31» серпня 2022 р.

Дата актуалізації					
Підпис					
Ім'я, прізвище завідувача кафедри					